

Dosarul nr. 3r-300/23
2-21163998-01-3r-10112023

Prima instanță - (Judecătoria Anenii Noi, sediul central) jud: A. Mocanu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

DECIZIE

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moroșanu împotriva Consiliului raional Anenii Noi, terț Radion Moroșan, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, împotriva încheierii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 04 noiembrie 2021, Vasile Moroșanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Anenii Noi, solicitând anularea Deciziei Consiliului raional Anenii Noi nr. 06/12 din 16 septembrie 2021 „Cu privire la numirea în funcție de șef Direcția Generală Educație, Cultură și Turism”.

La 03 iunie 2023, Vasile Moroșanu a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând atragerea în proces în calitate de terț, a lui Radion Moroșan.

Prin hotărârea din 15 mai 2023 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central, s-a admis acțiunea înaintată de Vasile Moroșanu.

S-a anulat Deciziei Consiliului raional Anenii Noi nr. 06/12 din 16 septembrie 2021 „Cu privire la numirea în funcție de șef Direcția Generală Educație, Cultură și Turism”.

La 23 mai 2023, avocatul Eduard Melnic, acționând în interesele Consiliul raional Anenii Noi, a depus apel împotriva hotărârii din 15 mai 2023 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central, solicitând casarea integrală a hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 14 iunie 2023, Radion Moroșan, prin intermediul poștei electronice, a depus apel împotriva hotărârii din 15 mai 2023 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central, solicitând casarea integrală a hotărârii și emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat

inadmisibil apelul depus de avocatul Eduard Melnic, în interesele Consiliului raional Anenii Noi, împotriva hotărârii din 15 mai 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, din motiv că apelul este depus de o persoană neîmputernicită (art. 236 alin. (2) lit. c) Cod administrativ).

S-a declarat inadmisibil apelul depus de Radion Moroșan, împotriva hotărârii din 15 mai 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, întrucât motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2) Cod administrativ (art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ).

La 3 noiembrie 2023, avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi, a depus recurs împotriva încheierii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că soluția instanței de apel este neîntemeiată, încheierea fiind adoptată cu interpretarea și aplicarea greșită a normelor de drept procedural, ce reglementează reprezentarea în procesul civil.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La 10 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, a notificat intimatului și terțului, prin intermediul poștei electronice, copia recursului depus de avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi. Însă, referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi împotriva încheierii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce succed.

Din actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 15 mai 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, acțiunea înaintată de Vasile Moroșanu împotriva Consiliului raional Anenii Noi, terț Radion Moroșan, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, a fost admisă.

La data de 23 mai 2023 avocatul Eduard Melnic, acționând în numele și interesele Consiliul raional Anenii Noi, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Eduard Melnic, în interesele Consiliului raional Anenii Noi, împotriva hotărârii din 15 mai 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, din motiv că apelul este depus de o persoană neîmputernicită (art. 236 alin. (2) lit. c) Cod administrativ).

Nefiind de acord cu încheierea din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel

Chișinău, la 3 noiembrie 2023, avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi, a depus recurs.

Conform art. 241 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal or împuternicit.

Potrivit art. 234 alin. (1) din Codul administrativ, la cererea de apel se anexează o copie a hotărârii contestate și documentele prevăzute la art. 212 alin. (1) lit. c) și d).

În corespundere cu art. 212 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, la cererea de chemare în judecată se anexează: documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit.

Conform art. 236 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când este depus de o persoană neîmputernicită.

Potrivit art. 203 lit. c) din Codul administrativ, participanți la proces sunt alți subiecți investiți de lege cu drept de sesizare.

Conform art. 204 din Codul administrativ, părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art.7.

În conformitate cu art. 45 alin. (4) din Codul administrativ, autoritățile publice acționează prin intermediul conducătorilor sau al reprezentanților.

În conformitate cu art. 46 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura administrativă participanții pot fi reprezentați de o persoană împuternicită. Împuternicirile reprezentantului se consemnează în procură (semnată olograf sau prin semnătura electronică) sau în împuternicirea de reprezentare în baza semnăturii electronice create în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice (în continuare – împuternicire în baza semnăturii electronice). În măsura în care din conținutul procurii sau al împuternicirii în baza semnăturii electronice nu rezultă altceva, acestea conferă împuterniciri pentru toate acțiunile procedurale ce țin de procedura administrativă.

În corespundere cu art. 43 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 cu privire la administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea stabilite la art.4 alin.(2) din Legea privind descentralizarea administrativă, consiliul raional realizează în teritoriul administrat următoarele competențe de bază: desemnează reprezentantul său în instanța de judecată în litigiile privind legalitatea deciziilor adoptate și în cele care rezultă din raporturile cu alte autorități publice.

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Articolul 75 alin. (2), (4) din Codul de procedura civilă prevede că, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Articolul 80 din Codul de procedură civilă statuează în alin. (7) că, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În corespundere cu art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

În conformitate cu pct. 2 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sânt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Conform pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se înserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; al) numele și prenumele clientului b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art.81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sânt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

La caz, Completul specializat menționează că, conform pct. 1 din Decizia nr. 01/26 din 9 martie 2023 „Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional în instanță de judecată”, Consiliul raional Anenii Noi a decis să-l împuternicească pe avocatul Eduard Melnic să reprezinte interesele Consiliului raional în toate drepturile acordate reclamantului, pârâtului și terței persoane, prevăzute de Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, pe dosarele administrative și civile, inclusiv: să renunțe total sau parțial la pretențiile acțiunii, să majoreze sau să reducă cuantumul acestor pretenții, să modifice temeiul sau obiectul acțiunii, să recunoască acțiunea depusă în judecată, să încheie tranzacție de împăcare, să intenteze acțiune reconvențională, să atace hotărârea judecătorească, să schimbe modul de executare a hotărârii judecătorești, să amâne sau să eșaloneze executarea hotărârii judecătorești, să prezinte un titlu executoriu spre urmărire.

La pct. 2 din Decizia nr.01/26 din 9 martie 2023 „Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional în instanță de judecată”, Consiliul raional Anenii Noi a indicat expres: „2. Se împuternicește președintele raionului, dl Ion Vicol, cu dreptul de a semna și elibera procurile în numele Consiliului raional Anenii Noi, avocatului Eduard Melnic și încheierea Contractului de asistență juridică.”

Așadar, instanța de recurs reiterează că împuternicirile reprezentantului Consiliului raional Anenii Noi trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege de către președintele raionului, dl Ion Vicol, fie, în lipsa procurii, să fie menționate în mandatul semnat de Ion Vicol și nu de avocat.

Respectiv, în condițiile în care cererea de recurs depusă la 3 noiembrie 2023 a fost semnată de avocatul Eduard Melnic, care acționează în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi în baza Deciziei Consiliul raional Anenii Noi nr. 01/26, acesta urma să anexe la cererea de recurs o procură la un mandat avocațial. Or, împuternicirile avocatului se confirmă doar prin mandat sau, într-un eventual caz, prin procură ce se anexează la mandat.

Instanța de recurs accentuează că, prin Decizia nr.01/26 „Cu privire la desemnarea reprezentantului Consiliului raional în instanță de judecată” din 9 martie 2023, Consiliul raional Anenii Noi a acordat împuterniciri președintelui raionului dl Ion Vicol de a semna și elibera procurile în numele Consiliului raional Anenii Noi, avocatului Eduard Melnic și de a încheia Contractul de asistență juridică, dar nu a acordat direct împuterniciri avocatului Eduard Melnic de a-i reprezenta interesele consiliului raional.

În atare circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Eduard Melnic a acționat în numele Consiliul raional Anenii Noi în lipsa unor împuterniciri valabile, fapt prin care nu a respectat dispozițiile coroborate ale art. 45 alin. (1) și art. 46 alin. (1) din Codul administrativ coroborate cu prevederile art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și

modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013.

Completul specializat consideră că recurentul și avocatul său, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, avocatul Eduard Melnic urma să demonstreze că dispune de împuterniciri valabile, în caz contrar intervenind unu ictu aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului ca inadmisibil în temeiul art. 243 alin. (1) lit. a) coroborat cu art. 241 alin. (3) și art. 236 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de recurs a fost semnată și depusă de avocatul Eduard Melnic în lipsa unor împuterniciri valabile, Completul specializat al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

Conform articolelor 230 și 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se declară inadmisibil recursul depus de avocatul Eduard Melnic în numele și interesele Consiliului raional Anenii Noi împotriva încheierii din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moroșanu împotriva Consiliului raional Anenii Noi, terț Radion Moroșan cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc